

VENDIM
Nr. 78, datë 3.12.2025

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Marsida Xhaferllari	kryesuese;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Illir Toska	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Asim Vokshi	anëtar;
Genti Ibrahimi	anëtar,

me sekretare Anjeza Puka, në datën 3.12.2025 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve kërkesën nr. 7 (K) 2025 të Regjistrit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: Kleant Keshi (alias Gentian Hysa), përfaqësuar nga avokat Ardian Visha, me prokurë të posaçme.

SUBJEKT I INTERESUAR:

Prokuroria E Përgjithshme, përfaqësuar nga prokuror Isa Jata, me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2024-1319 (184), datë 16.7.2024, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Refuzimi i ekstradimit të shtetasit Kleant Keshi alias Gentian Hysa nga Republika e Shqipërisë drejt Republikës së Italisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131, pika 1, 134, pika 1, shkronja “i” dhe 134, pika 2, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe neni 4 i Protokollit nr. 7 të saj (*KEDNJ*); nenet 27, 49, pika 3, shkronja “e”, 71 dhe 71/a të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Genti Ibrahimi, mori në shqyrtim parashtrimet me shkrim të kërkesit, Kleant Keshi (alias Gentian Hysa) (*kërkuesi*), i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet e subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesi është deklaruar fajtor nga gjykatat italiane në tre procese penale, konkretisht: i. për veprën penale “Prodhim dhe shitja e lëndëve narkotike”, të parashikuar nga neni 73 i ligjit nr. 309/1990 dhe neni 240 i Kodit Penal Italian, për të cilën është dënuar me 4 vjet e 4 muaj burgim, me gjobë në masën 18.000 euro, si dhe me dënim plotësues “Heqja e së drejtës për të ushtruar funksione publike”; ii. për veprat penale “Dëmtimi” dhe “Kundërshtimi i zyrtarit publik”, të parashikuara nga nenet 337, 582 dhe 576 të KP-së italiane, në rrethana cilësuese, për të cilat është dënuar me 5 muaj burgim; iii. për veprat penale “Vjedhja”, në rrethana rënduese dhe “Kundërshtimi

i zyrtarit publik”, të parashikuara nga nenet 624, 625, paragrafi 7, 337 dhe 99, paragrafi 4, të KP-së italiane, për të cilat është dënuar me 1 vit burgim. Mbi bazën e këtyre vendimeve gjyqësore, prokurori pranë Gjykatës së Apelit Torino ka nxjerrë urdhrin nr. SIEP 939/2020, datë 15.12.2020, duke përcaktuar ndaj kërkuesit dënimin përfundimtar me 5 vjet e 5 muaj e 27 ditë burgim për të tria dënimet penale të vendosura ndaj tij, për të cilat ka kërkuar arrestimin e përkohshëm, me qëllim ekstradimin dhe, mbi bazën e këtij urdhri, në datën 7.1.2021 kërkuesi është shpallur në kërkim ndërkombëtar nga Interpol Roma, Itali.

2. Në datën 13.1.2021 kërkuesi është arrestuar nga Drejtoria Vendore e Policisë Dibër, ndërsa Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Dibër (*Prokuroria e Dibrës*) i ka kërkuar asaj gjykate vlefshësinë të ligjshëm të arrestit të përkohshëm, me qëllim ekstradimin e tij në Itali. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Dibër, me vendimin nr. 6, datë 16.1.2021, ka vendosur pranimin e kërkesës së prokurorisë, duke caktuar ndaj kërkuesit masën e sigurisë “Arresti në burg”. Këtë vendim kërkuesi e ka kundërshtuar në Gjykatën e Apelit Tiranë, e cila, me vendimin nr. 115, datë 5.2.2021, ka lënë në fuqi vendimin e gjykatës së shkallës së parë nr. 6, datë 16.1.2021. Kërkuesi, më pas, ka paraqitur në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Dibër kërkesën me objekt shuarjen/revokimin e masës së sigurisë “Arresti në burg”, të caktuar me vendimin nr. 6, datë 16.1.2021 të asaj gjykate, pasi, sipas tij, dënimi i mbetur për t’u ekzekutuar ishte tepër i shkurtër. Gjykata e shkallës së parë, me vendimin nr. 27, datë 5.3.2021, ka vendosur rrëzimin e kërkesës. Edhe këtë vendim kërkuesi e ka kundërshtuar me ankim në Gjykatën e Apelit Tiranë.

3. Lidhur me themelin, Prokuroria e Dibrës ka paraqitur në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Dibër kërkesë për ekstradimin e kërkuesit nga Republika e Shqipërisë në Republikën e Italisë. Ajo gjykatë, me vendimin nr. 28, datë 16.3.2021, ka vendosur pranimin e kërkesës së prokurorisë, duke lejuar ekstradimin e kërkuesit për zbatimin e urdhrit nr. SIEP 939/2020, datë 15.12.2020 të prokurorit pranë Gjykatës së Apelit të Torinos, për të tria çështjet penale për të cilat ishte gjykuar dhe dënuar, pasi nuk ekzistojnë rrethanat që përbëjnë pengesa ligjore të cilat nuk lejojnë ekstradimin dhe, po kështu, kërkesa plotëson kriteret procedurale dhe materiale për këtë qëllim. Kërkuesi në datën 24.3.2021 ka paraqitur ankim kundër vendimit të gjykatës së shkallës së parë në Gjykatën e Apelit Tiranë.

4. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 258, datë 17.3.2022, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë për sa i përket lejimit të ekstradimit për ekzekutimin e vendimit të dënimit të tij për veprat penale “Dëmtimi” dhe “Kundërshtimi i zyrtarit publik” dhe të vendimit për veprat penale “Vjedhja”, në rrethana rënduese dhe “Kundërshtimi i zyrtarit publik”, por e ka ndryshuar atë vendim, duke vendosur refuzimin e ekstradimit të kërkuesit për ekzekutimin e vendimit të dënimit të tij për veprën penale “Prodhimi dhe shitja e lëndëve narkotike”, pasi për këtë të fundit është parashkruar ndjekja penale sipas legjislacionit shqiptar dhe në bazë të parimit të reciprocitetit në marrëdhëniet juridiksionale, kërkuesi nuk mund të ekstradohet. Vendimin nr. 258, datë 17.3.2022, të gjykatës së apelit e kanë kundërshtuar të dyja palët me rekurse në Gjykatën e Lartë.

5. Ndërkohë, pas dhënies së vendimit nr. 258, datë 17.3.2022, gjykata e apelit ka marrë në shqyrtim edhe ankimin e kërkuesit ndaj vendimit nr. 27, datë 5.3.2021, të gjykatës së shkallës së parë, që kishte rrëzuar kërkesën e tij, me objekt: “Shuarje/revokim ose zëvendësim të masës shtrënguese të përkohshme ‘Arresti në burg’” (*shih paragrafin 2 të vendimit*). Me vendimin nr. 278, datë 28.3.2022, Gjykata e Apelit Tiranë ka vendosur pranimin e kërkesës, duke zëvendësuar masën “Arresti në burg”, të caktuar me vendimin nr. 6, datë 16.1.2021, të gjykatës së shkallës së parë, me masën “Arresti në shtëpi”, sipas nenit 237 të Kodit të Procedurës Penale (KPP).

6. Gjykata e Lartë, me vendimin nr. 00-2022-1250 (264), datë 13.10.2022, në dhomën e këshillimit, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 258, datë 17.3.2022, të gjykatës së apelit dhe lënien në fuqi të vendimit nr. 28, datë 16.3.2021, të gjykatës së shkallës së parë. Në vendimin e saj Gjykata e Lartë ka arsyetuar se pretendimet e ngritura në rekursin e kërkuesit nuk janë të bazuara dhe për to

ka marrë përgjigje të arsyetuar. Nga ana tjetër, ajo gjykatë ka vlerësuar se rekursi i prokurorisë pranë Gjykatës së Apelit Tiranë përmban shkaqe të parashikuara në nenin 432 të KPP-së, të cilat lidhen me zbatimin e gabuar të ligjit nga gjykata e apelit, pasi në kushtet kur Republika e Italisë e ka pranuar me rezervë Protokollin e katërt shtesë të Konventës Evropiane për Ekstradimin (*Konventa për Ekstradimin*). Sipas saj, edhe pse shteti italian ka bërë rezervë në nenin 10, paragrafi 2, të Konventës në ndryshim nga shteti shqiptar, në këtë rast nuk zbatohet parimi i reciprocitetit, por ai i hierarkisë së akteve. Ky vendim i Gjykatës së Lartë është ankimuar nga kërkuesi në Gjykatën Kushtetuese (*Gjykata*), duke ngritur si pretendime cenimin e së drejtës për t'u njoftuar për seancën gjyqësore dhe cenimin e së drejtës për t'u gjykuar nga një gjykatë e caktuar me ligj të lidhur me të drejtën e aksesit.

7. Prokuroria në datën 8.11.2022 ka nxjerrë urdhrin për ekzekutimin e vendimit penal të lejimit të ekstradimit, i cili nuk është ekzekutuar për shkak të largimit të kërkuesit nga banesa, duke regjistruar ndaj tij procedimin penal nr. 451, datë 15.11.2022 për veprën penale "Largimi i të burgosurit nga vendi i qëndrimit", të parashikuar nga neni 323 i Kodit Penal (KP).

8. Gjykata, me vendimin e saj nr. 48 të datës 11.10.2023, pasi e ka marrë çështjen në shqyrtim, në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve, ka vendosur pranimin e kërkesës dhe shfuqizimin e vendimit 00-2022-1250 (264), datë 13.10.2022, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si dhe dërgimin e çështjes për shqyrtim pranë atij kolegji.

9. Gjykata në vendimin e saj ka arsyetuar se Gjykata e Lartë është prirur nga shpejtësia në gjykimin e çështjes, duke e marrë në shqyrtim me prioritet në raport me çështjet e tjera të regjistruara, si dhe duke shkurtuar afatin ligjor të njoftimit me 20 ditë, pa dhënë arsye për këtë shkurtim dhe në rrethanat që as palët nuk kanë dhënë pëlqimin e tyre në drejtim të shkurtimit të tij. Në këtë kuptim, Gjykata ka çmuar se mosrespektimi i afateve të publikimit të datës së seancës në faqen zyrtare të Gjykatës së Lartë, si dhe mosnjoftimi nga ana e sekretarisë së kësaj gjykate të datës së seancës në adresën elektronike të depozituar nga avokati i kërkuesit, përbëjnë shkelje me natyrë thelbësore, vërtetimi i të cilave ka shkaktuar pamundësinë e kërkuesit për të marrë pjesë në gjykim. Me fjalë të tjera, këto shkelje procedurale të konstatuara kanë karakter të tillë që kanë passjellë kufizimin e së drejtës për t'u dëgjuar, për t'u mbrojtur dhe të parimit të barazisë së armëve në gjykim për kërkuesin, gjykim i cili kishte interes të lartë për të, pasi lidhej drejtpërdrejt me kufizimin e së drejtës kushtetuese për të mos u dëbuar nga territori, përveçse me anë të ekstradimit. Bazuar në këto premisa, Gjykata ka vlerësuar se Gjykata e Lartë, në funksionin e saj si gjykatë e ligjit, duhej të kishte respektuar rregullat e njoftimit të parashikuara nga neni 436 i KPP-së, në drejtim të njoftimit elektronik dhe afatit 30-ditor, për t'u dhënë palëve mundësinë të ushtronin të drejtën e tyre të mbrojtjes me cilësi dhe efektivitet, aq më tepër kur në rastin konkret duhej pasur në konsideratë fakti se vendimet e dhëna nga dy gjykatat e shkallëve më të ulëta ishin diametralisht të kundërta me njëra-tjetrën dhe gjykata e apelit kishte dhënë vendim të favorshëm për kërkuesin.

10. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka marrë në rishqyrtim në dhomën e këshillimit çështjen dhe me vendimin nr. 00-2024-1319 (184), datë 16.7.2024 ka vendosur prishjen e vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë nr. 258, datë 17.3.2022 dhe lënien në fuqi të vendimit nr. 28, datë 16.3.2021, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Dibër. Kolegji Penal ka arsyetuar se ekzistojnë të gjitha kushtet ligjore që ai të ekstradohet dhe të vuajë dënimin në Itali dhe se rekursi i tij, ndryshe nga ai i prokurorit, nuk përmbush kërkesat e nenit 432 të KPP-së.

11. Në datën 17.2.2025 kërkuesi ka paraqitur ankim kushtetues individual në Gjykatë, sipas objektit të tij. Kolegji i Gjykatës në datën 15.4.2025 ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

12. **Kërkuesi**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar:

12.1. *Cenimin e së drejtës për proces të rregullt ligjor në drejtim të së drejtës për t'u dëgjuar*, pasi në kushtet kur, referuar edhe ndryshimeve në KPP e vitit 2017, vendimi i Gjykatës së Lartë është vendim i formës së prerë, ajo gjykatë duhej ta kishte gjykuar çështjen në seancë publike me praninë e palëve si një garanci shtesë për të drejtat e tij.

12.2. *Ekstradimi është lejuar pa ligj*, pasi është lejuar mbi një dënim të parashkruar sipas legjislacionit shqiptar dhe në kundërshtim me nenin 491, shkronja “ë”, të KPP-së, e cila parashikon se nuk mund të jepet ekstradimi “kur është parashkruar ndjekja penale ose dënimi sipas ligjit të shtetit të kërkuar”. Ndërsa në nenin 32 të ligjit nr. 10193, datë 3.12.2009, “Për marrëdhëniet juridiksionale me jashtë”, të ndryshuar (ligji nr. 10193/2009) parashikohet se përveç kushteve të parashikuara në KP dhe në KPP, ekstradimi i një personi në drejtim të një shteti të huaj lejohet kur ndjekja penale ose ekzekutimi i dënimit penal nuk është parashkruar sipas *legjislacionit të shtetit kërkuar*. Parashkrimi ka gjetur zbatim deri në ratifikimin e Protokollit të katërt shtesë, i cili ka riformuluar nenin 10 të Konventës, duke e ndaluar ekstradimin e shtetasve vetëm nëse vepra penale ose ekzekutimi i dënimit është parashkruar në bazë të legjislacionit të palës kërkuese dhe jo më edhe të asaj të kërkuar. Republika e Italisë ka rezervuar të drejtën për të mos zbatuar nenin 10, paragrafi 2 të Konventës për Ekstradimin, kur kërkesa për ekstradim bazohet në vepra penale për të cilat ai shtet ka juridiksion sipas së drejtës së tij penale. Moszbatimi i parimit të reciprocitetit nga ana e vendit tonë i ka cenuar atij interesat dhe e ka vendosur shtetin shqiptar në një pozitë inferioriteti. Në zbatim të nenit 26 të Konventës për Ekstradimin, shteti italian nuk mund të kërkojë zbatimin e kësaj dispozite nga një shtet tjetër kontraktues. Në këto kushte do të zbatohet ligji i brendshëm, pra neni 491, shkronja “ë”, i KPP-së dhe kërkuesi nuk mund të ekstradohet.

12.3. *Ekstradimi është lejuar në mungesë të garancisë rishikuese dhe në kundërshtim me nenin 491, shkronja “f”, të KPP-së*, sipas të cilit nuk mund të jepet ekstradimi kur personi i kërkuar është dënuar në mungesë, me përjashtim të rastit kur shteti kërkuar jep garanci për rishikimin e vendimit. Gjykata e Lartë e ka rrëzuar pretendimin e kërkuarit se atij nuk i është dhënë garancia rishikuese, duke vlerësuar se nuk ka argument konkret për këtë pretendim, pasi në KPP-në italiane është parashikuar instituti i rishikimit dhe i rivendosjes në afat. Lejimi i ekstradimit në kundërshtim me garancitë procedurale ka cenuar nenin 39 të Kushtetutës.

13. ***Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme***, në mënyrë të përmblodhur, ka parashtruar, si vijon:

13.1. Pretendimi për cenimin e së drejtës për t'u dëgjuar në seancë publike gjatë gjykimit në Gjykatën e Lartë nuk qëndron, pasi parashikimi i bërë në nenin 462 të KPP-së (i cili lejon ekzekutimin e vendimit të ekstradimit vetëm pas vendimit të Gjykatës së Lartë) nuk ndryshon natyrën e gjykimit në Gjykatën e Lartë, por thjesht shtyn ekzekutimin e vendimit të lejimit të ekstradimit nga ana e Ministrisë së Drejtësisë dhe Policisë së Shtetit pas vendimit të Gjykatës së Lartë.

13.2. Pretendimi për faktin se ekstradimi është lejuar për një dënim të parashkruar sipas legjislacionit shqiptar dhe në kundërshtim me nenin 491, shkronja “ë”, të KPP-së nuk qëndron, pasi, neni 39, pika 2, i Kushtetutës parashikon se ekstradimi lejohet kur parashikohet shprehimisht në marrëveshjet ndërkombëtare dhe vetëm me vendim gjykatë. Në rastin konkret të dyja shtetet janë nënshkruese të Konventës dhe protokolleve shtesë të saj dhe neni 10 (i ndryshuar) parashikon se ekstradimi lejohet në rastet kur ndjekja penale nuk është parashkruar sipas ligjit të vendit kërkuar, pavarësisht nëse është parashkruar sipas ligjit të vendit të kërkuar. Ky përcaktim krijon konflikt me nenin 491, shkronja “ë”, të KPP-së dhe në rastin konkret, referuar nenit 122, pika 2, të Kushtetutës, marrëveshjet ndërkombëtare kanë përparësi ndaj legjislacionit vendas. Kjo linjë arsyetimi është përdorur edhe nga Gjykata e Lartë në vendimin e saj njësoj nr. 125, datë 22.5.2024. Në përfundim ky unanimitet jurisprudencial konfirmon se KPP-ja nuk duhet aplikuar në kushtet kur bie ndesh me Konventën për Ekstradimin.

13.3. Pretendimi për faktin se ekstradimi është lejuar në mungesë të garancisë rishikuese dhe në kundërshtim me nenin 491, shkronja “f”, të KPP-së nuk qëndron, pasi nga aktet e dosjes së ekstradimit rezulton se kërkuesi në të gjitha seancat gjyqësore të zhvilluara në Itali është përfaqësuar me avokatë të zgjedhur prej tij dhe të paktën në njërën çështje ka qenë edhe personalisht i pranishëm në seancë. Po ashtu, ai, nëpërmjet të zgjedhurve të tij, ka ushtruar edhe të drejtën e ankimit. Të gjitha këto fakte tregojnë se kërkuesi nuk përfiton nga shkaku ndalues i KPP-së.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuesit

14. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të Ligjit Organik të Gjykatës, që lidhen me afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, shterimin e mjeteve juridike efektive, si dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur.

15. Në këtë këndvështrim, Gjykata çmon se kërkuesi, si individ, legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të shkronjës “f” të pikës 1 të nenit 131 dhe shkronjës “i” të pikës 1 të nenit 134 të Kushtetutës, pasi është palë ndërgjyqëse në çështjen objekt të ankimit kushtetues individual, për rrjedhojë ka interes të drejtpërdrejtë për vënien në lëvizje të këtij gjykimi kushtetues.

16. Në lidhje me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive*, në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, Gjykata vëren se me vendimin e saj nr. 48 të datës 11.10.2023, ajo ka marrë në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen e kërkuesit dhe ka vendosur shfuqizimin e vendimit 00-2022-1250 (264), datë 13.10.2022, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si dhe dërgimin e çështjes për shqyrtim pranë atij kolegji për shkak të mosrespektimit të afateve të publikimit të datës së seancës dhe të mosnjoftimit të datës së seancës në adresën elektronike të kërkuesit. Ankimi kushtetues i kërkuesit është paraqitur pas rishqyrtimit të çështjes me vendimin e Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë nr. 00-2024-1319 (184), datë 16.7.2024 (objekt kërkimi), për rrjedhojë ai nuk ka mjet tjetër juridik në dispozicion për mbrojtjen e të drejtave të tij kushtetuese përveç paraqitjes së ankimit kushtetues individual.

17. Për sa i përket legjitimitimit *ratione temporis*, bazuar në nenin 71/a, pika 1, shkronja “b”, të Ligjit Organik të Gjykatës, afati për paraqitjen e ankimit kushtetues individual është 4 muaj nga konstatimi i cenimit të së drejtës. Në rastet e kundërshtimit të vendimit gjyqësor të Gjykatës së Lartë, Gjykata e ka llogaritur afatin ligjor 4-mujor duke filluar nga data në të cilën vendimi i arsyetuar bëhet i disponueshëm për palët përmes depozitimit të tij në sekretarinë gjyqësore dhe publikimit në faqen zyrtare ose njoftimit elektronik të tij, në rast se palët kanë lënë të dhënat elektronike të kontaktit (*shih vendimin nr. 42, datë 19.9.2023, të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Gjykata vëren se kërkuesi i është drejtuar Gjykatës me ankim kushtetues individual në datën 17.2.2025, ndërsa vendimi gjyqësor më i fundit që kundërshtohet prej tij është dhënë nga Gjykata e Lartë në datën 16.7.2024, por rezulton se i është dërguar mbrojtësit të kërkuesit nëpërmjet postës elektronike në datën 16.10.2024. Në këto rrethana, ankimi kushtetues individual është paraqitur brenda afatit ligjor 4-mujor.

19. Për sa i takon legjitimitimit *ratione materiae*, Gjykata konstaton se kërkuesi ka pretenduar cenimin e së drejtës për proces të rregullt ligjor në drejtim të së drejtës për t’u dëgjuar, si dhe faktin se ekstradimi është lejuar pa ligj dhe në mungesë të garancisë rishikuese.

20. Për sa i takon cenimit të së drejtës për t'u dëgjuar, kërkuesi ka pretenduar se në kushtet kur referuar edhe ndryshimeve në KPP e vitit 2017, vendimi i Gjykatës së Lartë është vendim i formës së prerë, ajo gjykatë duhej ta kishte gjykuar çështjen në seancë publike me praninë e palëve si një garanci shtesë për të drejtat e tij.

21. Subjekti i interesuar ka prapësuar se pretendimi për cenimin e së drejtës për t'u dëgjuar në seancë publike nuk qëndron, pasi parashikimi i bërë në nenin 462 të KPP-së nuk ndryshon natyrën kushtetuese të funksionit të Gjykatës së Lartë. Ky parashikim i vendosur në seksionin e ekzekutimit të vendimeve dhe jo në seksionin e shqyrtimit të çështjeve në Gjykatën e Lartë ka si *ratio legis* pamundësinë e vënies në ekzekutim të vendimit të lejimit të ekstradimit nga ana e Ministrisë së Drejtësisë dhe Policisë së Shtetit pa u realizuar kontrolli ligjor i vendimeve të gjykatave më të ulëta nga Gjykata e Lartë. Neni 462 i KPP-së nuk është rregullim i posaçëm gjykimi, por rregullim i posaçëm ekzekutimi. Gjithashtu, nëse ligjvënësi do të kishte dashur të shprehte vullnetin e tij në lidhje me natyrën e gjykimit të rekurseve me objekt ekstradimin, ndryshe nga shqyrtimi i rekurseve të tjera, do të kishte vendosur një parashikim të tillë në seksionin që parashikon gjykimin në Gjykatën e Lartë. Në konkluzion, neni 462 i KPP-së nuk determinon mënyrën e shqyrtimit nga Gjykata e Lartë.

22. Gjykata vëren se, në thelb, pretendimi i kërkuesit lidhet me ndryshimin e nenit 462 të KPP-së, i cili në pikën 3, shkronja "c", parashikon aktualisht se në rastin e ekstradimit vendimi i formës së prerë që vihet në ekzekutim është ai i Gjykatës së Lartë. Sipas kërkuesit, ky formulim detyron Gjykatën e Lartë, që në rastin e ekstradimeve, rekursin ta shqyrtojë në seancë publike, me pjesëmarrjen e palëve. Në ndryshim nga sa pretendon kërkuesi, Gjykata çmon se ndryshimi ligjor në fjalë nuk ndryshon as kompetencat e Gjykatës së Lartë si gjykatë ligji, as nuk prezanton ndonjë procedurë të veçantë të shqyrtimit të rekursit në rastet e ekstradimit. Ndryshimi ligjor ka të bëjë me kohën e ekzekutimit të vendimit penal në rastin e ekstradimeve, pra në ndryshim nga gjykimet e tjera penale, vendimi për ekstradimin merr formë të prerë dhe ekzekutohet, jo me dhënien e vendimit nga gjykata e apelit, por me dhënien e vendimit nga Gjykata e Lartë. Ky ndryshim ligjor duket që lidhet me faktin se procedura e ekstradimit synon dorëzimin e individit të një juridiksion penal i huaj, ndaj për të mbrojtur të drejtën themelore të individit për të mos u dëbuar, nga njëra anë, por edhe saktësinë e veprimeve në marrëdhëniet juridiksionale me jashtë, ligjvënësi ka zgjedhur këtë moment ekzekutimi, të ndryshëm nga rregulli i përgjithshëm. Në këtë kuptim, Gjykata çmon se ndryshimi ligjor i nenit 462 të KPP-së ka të bëjë me ekzekutimin e vendimmarrjes dhe jo me procedurën e shqyrtimit të rekursit, pasi kjo e fundit zhvillohet sipas rregullave të zakonshme të parashikuara në nenet 432 e vijues të KPP-së. Lidhur me këto të fundit, ashtu siç është pohuar në jurisprudencën kushtetuese, vlerësimi nëse çështja duhet të shqyrtohet në dhomën e këshillimit ose në seancë publike u përket vetë kolegjeve të Gjykatës së Lartë (*shih vendimet nr. 38, datë 22.2.2023; nr. 21, datë 20.3.2017; nr. 8, datë 26.2.2015, të Gjykatës Kushtetuese*). Për këto arsye, Gjykata çmon se pretendimi i kërkuesit për cenimin e së drejtës për t'u dëgjuar është haptazi i pabazuar.

23. Kërkuesi ka pretenduar gjithashtu se ekstradimi është lejuar pa ligj dhe në mungesë të garancisë rishikuese. Nisur nga thelbi i kërkesës së kërkuesit, por edhe nga argumentet e parashtruara në ankimin e tij kushtetues individual, duket se ato në fakt kanë të bëjnë me të drejtën për të mos u dëbuar, të garantuar nga neni 39 i Kushtetutës, ndaj pretendimet e tij do të trajtohen në këndvështrim të kësaj të drejte.

24. Në këtë këndvështrim, kërkuesi ka dhënë dy argumente. Argumenti i parë i tij është se ekstradimi është lejuar në mungesë të garancisë rishikuese dhe në kundërshtim me nenin 491, shkronja "f", të KPP-së, sipas të cilit nuk mund të jepet ekstradimi kur personi i kërkuar është dënuar në mungesë, me përjashtim të rastit kur shteti kërkues jep garanci për rishikimin e vendimit. Për rrjedhojë, lejimi i ekstradimit në kundërshtim me garancitë e lartpërmendura procedurale ka cenuar të drejtën vetjake të kërkuesit për të mos u dëbuar, të garantuar në nenin 39 të Kushtetutës.

25. Lidhur me këtë argument të kërkuesit, subjekti i interesuar ka prapësuar se ai nuk qëndron, pasi nga aktet e dosjes së ekstradimit rezulton se kërkuesi në të gjitha seancat gjyqësore të zhvilluara në Itali është përfaqësuar me avokatë të zgjedhur prej tij dhe të paktën në njëërën çështje ka qenë edhe personalisht i pranishëm në seancë. Po ashtu, ai, nëpërmjet të zgjedhurve të tij, ka ushtruar edhe të drejtën e ankimit. Të gjitha këto fakte tregojnë se kërkuesi nuk përfiton nga shkak i ndalues i KPP-së.

26. Gjykata vëren se referuar akteve të dosjes gjyqësore, ku janë administruar edhe vendimet e autoriteteve italiane, rezulton se në kundërshtim me sa pretendon kërkuesi, në të gjitha proceset gjyqësore në Itali, ai është përfaqësuar me përfaqësues ligjorë, duke ushtruar në këtë mënyrë të gjitha të drejtat e tij procedurale, për rrjedhojë nuk rezulton të jetë dënuar në mungesë. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se ky argument i kërkuesit është haptazi i pabazuar.

27. Argumenti i dytë i kërkuesit, që lidhet me pretendimin se ekstradimi është lejuar për një dënim të parashkruar sipas legjislacionit shqiptar dhe në kundërshtim me nenin 491, shkronja “ë”, të KPP-së, bën pjesë në juridiksionin kushtetues dhe do të shqyrtohet nga Gjykata në vijim në kuadër të së drejtës për të mos u dënuar, të parashikuar nga neni 39 i Kushtetutës.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për pretendimin lidhur me të drejtën për të mos u dënuar

28. Kërkuesi ka pretenduar se ekstradimi është lejuar pa ligj, pasi është lejuar për një dënim të parashkruar sipas legjislacionit shqiptar dhe në kundërshtim me nenin 491, shkronja “ë”, të KPP-së, e cila parashikon se nuk mund të jepet ekstradimi “kur është parashkruar ndjekja penale ose dënimi sipas ligjit të shtetit të kërkuar”. Çështja e parashkrimit është trajtuar edhe nga Protokoll i katërt shtesë i Konventës për Ekstradimin, i cili ka riformuluar nenin 10 të saj, duke ndaluar ekstradimin e shtetasve vetëm nëse vepra penale ose ekzekutimi i dënimit është parashkruar në bazë të legjislacionit të palës kërkuese dhe jo më edhe të asaj të kërkuar. Republika e Italisë ka rezervuar të drejtën për të mos zbatuar nenin 10, paragrafi 2, të Konventës për Ekstradimin kur kërkesa për ekstradim bazohet në vepra penale për të cilat ai shtet ka juridiksion sipas së drejtës së tij penale. Sipas kërkuesit, moszbatimi i parimit të reciprocitetit nga ana e vendit tonë i ka cenuar atij interesat dhe e ka vendosur shtetin shqiptar në një pozitë inferioriteti. Në zbatim të nenit 26 të Konventës për Ekstradimin, shteti italian nuk mund të kërkojë zbatimin e kësaj dispozite nga një shtet tjetër kontraktues. Në këto kushte, sipas kërkuesit, do të duhej të zbatohet ligji i brendshëm, pra neni 491, shkronja “ë”, i KPP-së dhe kërkuesi nuk mund të ekstradohej.

29. Subjekti i interesuar për këtë argument të kërkuesit ka prapësuar se ai nuk qëndron, pasi neni 39, pika 2, i Kushtetutës parashikon se ekstradimi lejohet kur parashikohet shprehimisht në marrëveshjet ndërkombëtare dhe vetëm me vendim gjykatë. Në rastin konkret të dyja shtetet janë nënshkruese të Konventës për Ekstradimin dhe protokolleve shtesë të saj dhe neni 10 (i ndryshuar) parashikon se ekstradimi lejohet në rastet kur ndjekja penale nuk është parashkruar sipas ligjit të vendit kërkues, pavarësisht nëse është parashkruar sipas ligjit të vendit të kërkuar. Ky përcaktim krijon konflikt me nenin 491, shkronja “ë”, të KPP-së dhe në rastin konkret, referuar nenit 122, pika 2, të Kushtetutës, marrëveshjet ndërkombëtare kanë përparësi ndaj legjislacionit vendas. Kjo linjë arsyetimi është përdorur edhe nga Gjykata e Lartë në vendimin e saj njësoj nr. 125, datë 22.5.2024. Në përfundim, ky unanimitet jurisprudencial konfirmon se KPP-ja nuk duhet aplikuar në kushtet kur bie ndesh me Konventën për Ekstradimin.

30. Neni 39, pika 2, i Kushtetutës parashikon se “*ekstradimi mund të lejohet vetëm kur është parashikuar shprehimisht në marrëveshjet ndërkombëtare në të cilat Republika e Shqipërisë është palë dhe vetëm me vendim gjyqësor*”.

31. Gjykata në jurisprudencën e saj për nenin 39, pika 2, të Kushtetutës ka pohuar se togfjalëshi “vetëm me vendim gjyqësor” do të thotë se lejimi i ekstradimit vlerësohet përmes një procesi

gjyqësor, i cili në këto raste duhet të përmbushë standardet e procesit të rregullt ligjor, të parashikuara nga neni 42 i Kushtetutës dhe të materializuara në jurisprudencën kushtetuese (*shih vendimet nr. 48, datë 11.10.2023; nr. 6, datë 16.2.2021, të Gjykatës Kushtetuese*). Ndërkohë që nga përmbajtja e neneve 5, 39 dhe 116 të Kushtetutës, si dhe nenit 10 të KPP-së, burimet e së drejtës që rregullojnë ekstradimin në legjislacionin shqiptar janë Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, marrëveshjet ndërkombëtare shumëpalëshe dhe dypalëshe të ratifikuara, parimet dhe normat e së drejtës ndërkombëtare të pranuar, si dhe dispozitat e KP-së dhe të KPP-së (*shih vendimin nr. 4, datë 5.2.2014, të Gjykatës Kushtetuese*).

32. Në këtë këndvështrim, Gjykata vëren se me ligjin nr. 8322, datë 2.4.1998 shteti shqiptar ka ratifikuar Konventën për Ekstradimin dhe dy protokollet shtesë të saj. Sipas nenit 10 të kësaj Konvente: *“Ekstradimi nuk akordohet nëse parashkrimi i aktit ose i dënimit hyn në fuqi qoftë falë legjislacionit të palës që kërkon, qoftë nga ai i palës së kërkuar”*. Gjithashtu, Gjykata konstaton se në datën 1.6.2014 ka hyrë në fuqi Protokollin i katërt shtesë i Konventës së lartpërmendur, i cili ka ndryshuar nenin 10 të saj, duke parashikuar: *“1. Ekstradimi nuk miratohet kur ndjekja penale ose dënimi i personit të kërkuar është parashkruar sipas ligjit të palës kërkuese. 2. Ekstradimi nuk refuzohet për arsye se ndjekja penale ose dënimi i personit të kërkuar do të parashkruhej sipas ligjit të palës së kërkuar.”*. Shteti shqiptar e ka ratifikuar protokollin në fjalë me ligjin nr. 117/2013, datë 15.4.2013, ndërkohë që edhe pala italiane e ka ratifikuar protokollin duke vendosur rezervë për ndryshimet e bëra në nenin 10 të Konventës për Ekstradimin. Po ashtu, mes Italisë dhe Republikës së Shqipërisë është lidhur edhe marrëveshja dypalëshe e ratifikuar me ligjin nr. 9871, datë 11.2.2008, *“Për ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Italisë, si shtesë e Konventës Evropiane për Ekstradimin të 13 dhjetorit 1957 dhe e Konventës Evropiane për Ndihmë Juridike për çështjet penale të 20 prillit 1959, që ka si qëllim të lehtësojë zbatimin e tyre”*, ndërkohë që marrëveshja nuk ka parashikim të ndryshëm nga Konventa.

33. Referuar Konventës për Ekstradimin, ekstradimi konsiston në një nga format e bashkëpunimit ndërkombëtar penal dhe ka për qëllim dorëzimin e një personi një shteti të huaj për ekzekutimin e një vendimi me burgim ose të një akti që vërteton procedimin e tij për një vepër penale. Marrëdhëniet juridiksionale me autoritetet e huaja, në veçanti ekstradimi për jashtë shtetit, janë rregulluar më hollësisht nga KPP-ja dhe ligji nr. 10193/2009.

34. Për sa i përket legjislacionit vendas, neni 491 i KPP-së parashikon, midis të tjerash: *“Nuk mund të jepet ekstradimi [...] ë) kur është parashkruar ndjekja penale ose dënimi sipas ligjit të shtetit të kërkuar; f) kur personi i kërkuar është dënuar në mungesë, me përjashtim të rastit kur shteti kërkuar jep garanci për rishikimin e vendimit.”*. Ndërsa neni 9 i ligjit nr. 10193/2009 ka parashikuar: *“Kërkesa e autoritetit gjyqësor të huaj pranohet nëse përmban garancitë për reciprocitet, të dhëna nga shteti kërkuar, që përfshijnë pritshmërinë që ky shtet të ekzekutojë një kërkesë të ngjashme të drejtuar nga autoritetet gjyqësore vendase.”*

35. Duke mbajtur parasysh sa më sipër, Gjykata do të vlerësojë nëse ekstradimi i kërkuar është bërë në respektim të nenit 39, pika 2, të Kushtetutës, i cili garanton të drejtën vetjake për të mos u dëbuar, si dhe brenda përcaktimeve të legjislacionit penal në raport edhe me parimin e reciprocitetit.

36. Për kërkesën për lejimin e ekstradimit të paraqitur nga organi i akuzës, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Dibër ka arsyetuar se duhet lejuar ekstradimi i kërkuar, në zbatim të urdhrit nr. SIEP 939/2020, datë 15.12.2020 të prokurorit pranë Gjykatës së Apelit të Torinos, për të tria çështjet penale për të cilat ishte gjykuar dhe dënuar, pasi nuk ekzistojnë rrethana që përbëjnë pengesa ligjore të cilat nuk lejojnë ekstradimin dhe, po kështu, kërkesa plotëson kriteret procedurale dhe materiale për këtë qëllim.

37. Gjykata e Apelit Tiranë, nga ana e saj, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë për sa i përket lejimit të ekstradimit për ekzekutimin e vendimit të dënimit të tij për veprat penale “Dëmtimi” dhe “Kundërshtimi i zyrtarit publik” dhe të vendimit për veprat penale “Vjedhja”, në rrethana rënduese dhe “Kundërshtimi i zyrtarit publik”, por e ka ndryshuar atë vendim,

duke vendosur refuzimin e ekstradimit të kërkuarit për ekzekutimin e vendimit të dënimit të tij për veprën penale “Prodhimi dhe shitja e lëndëve narkotike”. Ajo gjykatë i është drejtuar me shkresë Ministrisë së Drejtësisë për mendim për zbatimin e parimit të reciprocitetit, për sa kohë që Italia ka vendosur rezervë për nenin 10 (të ndryshuar) të Konventës. Në përgjigje Ministria e Drejtësisë ka parashtruar se Republika e Shqipërisë nuk ka ende një rezervë lidhur me nenin 10 që parashikon si arsye për refuzimin e ekstradimit vetëm parashkrimin e ndjekjes penale sipas ligjit të palës kërkuar dhe jo sipas ligjit të palës së kërkuar.

38. Gjykata e Apelit Tiranë ka arsyetuar se ndërsa për dy dënime Gjykata e Rrethit Gjyqësor Dibër ka lejuar me të drejtë ekstradimin, për dënimin për veprën penale “Prodhimi dhe shitja e lëndëve narkotike”, për sa kohë në një rast analog Italia do të refuzonte zbatimin e paragrafit të dytë të nenit 10 të Konventës për Ekstradimin (të ndryshuar), ishte rasti që të zbatohet parimi i reciprocitetit. Në zbatim të nenit 41 të Konventës, vlerëson ajo gjykatë, Italia “*nuk mund të kërkojë zbatimin e kësaj dispozite nga një shtet tjetër kontraktues*”, për sa kohë që ka miratuar me rezervë Protokollin e katërt. Në kushtet e mësipërme, duke mos zbatuar normën e mësipërme konventore, ajo gjykatë ka zbatuar ligjin e brendshëm, nenin 491, shkronja “ë”, të KPP-së, sipas të cilit përbën kusht ndalues për ekstradimin rasti kur është parashkruar dënimi sipas ligjit të shtetit të kërkuar.

39. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, mbi rekursin e prokurorit, ka arsyetuar se e gjen të bazuar në ligj atë dhe se gjykata e apelit në mënyrë të gabuar ka aplikuar si kriter ndalues të ekstradimit (vetëm për veprën penale prodhimi dhe shitja e lëndëve narkotike) kriterin e parashkrimit të ndjekjes penale nga shteti i kërkuar (shteti shqiptar). Ky interpretim i gjykatës së apelit vjen ndesh me Protokollin e katërt shtesë të Konventës për Ekstradimin (neni 10 i Konventës, i ndryshuar nga Protokollin e katërt shtesë), që parashikon se ekstradimi nuk refuzohet për arsye se ndjekja penale ose dënimi i personit të kërkuar do të parashkruhet sipas ligjit të palës së kërkuar. Gjithashtu, Kolegji Penal arsyeton edhe faktin se nuk ka një harmonizim të kuadrit ligjor shqiptar dhe normave të Protokollit të Katërt Shtesë të Konventës në raport me ligjin e brendshëm, lidhur me normën e zbatueshme për rastet e parashkrimit. Më tej, ai kolegji ka argumentuar se në bazë të parimit të hierarkisë së normave dispozitat e marrëveshjeve ndërkombëtare kanë epërsi mbi normat vendase në rast mospajtimi. Kolegji Penal ka argumentuar edhe faktin se pavarësisht se lidhur me nenin 10 të Konventës për Ekstradimin, shteti italian ka vendosur rezervë në zbatim, nga ana e Republikës së Shqipërisë nuk është bërë një gjë e tillë, si dhe nuk është kërkuar zbatimi i parimit të reciprocitetit mes vendeve.

40. Kolegji Penal në përfundim ka arsyetuar edhe për një shkresë të Ministrisë së Drejtësisë lidhur me çështjen (administruar nga Gjykata e Apelit Tiranë), ku sipas asaj gjykate konkludohet se parimi i reciprocitetit mund të zbatohet në rastet kur kërkuar është shteti shqiptar dhe jo e kundërta, si në rastin konkret. Kjo mënyrë arsyetimi, sipas Kolegjit Penal, shkon në të njëjtën linjë edhe me vendimin njësues nr. 00-2024-1611 (125) datë 22.5.2024, ku, ndër të tjera, përcaktohet se për sa i takon zbatimit të parimit të reciprocitetit, ai është në vlerësimin e Ministrisë së Drejtësisë, si autoriteti kompetent i shtetit të kërkuar, ndërkohë që gjykata vlerëson kushtet për lejimin e ekstradimit.

41. Duke mbajtur parasysh faktet e çështjes, rregullimet ligjore dhe konventore, si dhe standardet e mësipërme kushtetuese, fillimisht Gjykata vlerëson të verifikojë kriteret e sanksionuara në nenin 39, pika 2, të Kushtetutës. Në çështjen konkrete rezulton se Republika e Shqipërisë është palë në Konventën për Ekstradimin, po ashtu si shteti italian, ndërkohë që procedura e lejimit të ekstradimit për në shtetin italian të kërkuarit është bërë me vendim gjyqësor të formës së prerë të Gjykatës së Lartë.

42. Duke mbajtur parasysh pretendimet e kërkuarit, në thelb, ai argumenton se disponimi i Gjykatës së Lartë për lejimin e ekstradimit bie ndesh me pikën 2 të nenit 39 të Kushtetutës. Lidhur me arsyetimin e Gjykatës së Lartë që ka vendosur zbatueshmërinë e Konventës në raport me KPP-në, Gjykata vëren se neni 116 i Kushtetutës parashikon rendin juridik të normave, i cili në vetvete

nuk përbën vetëm një radhitje të barasvlershme normash, por një sistem hierarkik, i cili përbëhet nga nivele të ndryshme vlefshmërie dhe në secilin prej këtyre niveleve qëndron një normë ose grup normash, duke përfshirur kështu edhe fuqinë e caktuar juridike. Kjo piramidë aktesh normative ka në majë të saj Kushtetutën, e cila shërben si burim për aktet e tjera juridike (*shih vendimet nr. 5, datë 5.2.2014; nr. 3, datë 20.2.2006, të Gjykatës Kushtetuese*). Në lexim të kombinuar të neneve 116 dhe 122 të Kushtetutës, aktet ndërkombëtare të ratifikuara me ligj bëhen pjesë e rendit të brendshëm juridik dhe kanë epërsi ndaj ligjeve që nuk pajtohen me të. Në këtë drejtim Konventa për Ekstradimin dhe protokollet shtesë të saj renditen mbi legjislacionin penal vendas dhe kanë përparësi në zbatim ndaj tij. Në këtë kontekst, Gjykata eidenton se në kushtet e një përplasjeje normash mes nenit 10 të ndryshuar të Konventës për Ekstradimin dhe nenit 491, shkronja “ë”, të KPP-së, janë normat e Konventës për Ekstradimin që gjejnë zbatim, përfundim ky i arritur edhe nga Kolegji Penal në vendimin objekt shqyrtimi. Pra, në kushtet kur nuk është parashkruar dënimi në vendin kërkues, pavarësisht nëse është parashkruar në vendin e kërkuar, ekstradimi do të lejohet. Për më tepër, ky përfundim i Kolegjit Penal është në të njëjtën linjë dhe nuk bie në kundërshtim as me vendimin njësesues të Kolegjit Penal nr. 00-2024-1611, i mendimit (125), datë 22.5.2024 i cili e ka njësuar tashmë praktikën gjyqësore lidhur me zbatimin e Konventës për Ekstradimin me përparësi mbi legjislacionin vendas.

43. Kërkuesi gjithashtu, e ka lidhur të drejtën për të mos u dëbuar edhe me argumentin se Republika e Shqipërisë duhej të kishte zbatuar parimin e reciprocitetit ndaj palës italiane, duke mos lejuar ekstradimin e tij për sa kohë kjo e fundit kishte vendosur rezervë për nenin 10 të Konventës për Ekstradimin. Gjykata ka vlerësuar se parimi i reciprocitetit presupozon zbatimin e mjeteve ligjore të ndërsjella në marrëdhëniet ndërshtetërore. Në të drejtën ndërkombëtare reciprocitet do të thotë e drejta për barazi dhe respekt të ndërsjellë midis shteteve. Kështu, në bashkëpunim në fushën penale, doktrina dhe praktika ndërkombëtare kanë konfirmuar që bashkëpunimi i shteteve mund të bëhet edhe në mungesë të traktateve dypalëshe, bazuar në parimin e reciprocitetit (*shih vendimin nr. 13, datë 12.7.2004, të Gjykatës Kushtetuese*). Gjithashtu, parimi i reciprocitetit, si rregull, zbatohet nëpërmjet instrumenteve ndërkombëtare, si traktatet e marrëveshjet, në të cilat parashikohen të drejtat e detyrimet e ndërsjella. Por, në raste të veçanta, në mungesë të këtyre marrëveshjeve, shtetet nuk pengohen që të zbatojnë drejtpërdrejt parimin e reciprocitetit, normat e gjithëpranuara të së drejtës ndërkombëtare dhe vullnetin e mirë në rastet që u paraqiten. Zbatimi i tyre është në interes të forcimit të bashkëpunimit mes shteteve në luftë kundër krimit të organizuar dhe kriminalitetit në përgjithësi (*shih vendimin nr. 13, datë 12.7.2004, të Gjykatës Kushtetuese*).

44. Mbi këto premisa, Gjykata mban parasysh se reciprociteti është një parim i së drejtës ndërkombëtare që kryesisht zbatohet midis shteteve në mungesë të traktateve dhe marrëveshjeve. Megjithatë, në rastin konkret vetë Konventa e parashikon atë të zbatueshëm në rastin e saj në nenin 26 midis shteteve nënshkruese, të cilat kanë paraqitur rezerva për pjesë të caktuara të Konventës për Ekstradimin ose të protokolleve shtesë të saj, siç edhe ka ndodhur në rastin konkret me shtetin italian. Parimi i reciprocitetit gjen gjithashtu zbatim edhe në nenin 9 të ligjit nr. 10193/2009.

45. Në këtë këndvështrim, Gjykata vëren se në rastin konkret nuk rezulton që Shqipëria të ketë paraqitur rezervë për ndryshimet e nenit 10 të Konventës për Ekstradimin, siç ka bërë shteti italian, pavarësisht se Konventa ia jep këtë të drejtë. Në këto kushte, siç edhe vetë Konventa për Ekstradimin parashikon, parimi i reciprocitetit nuk mund të zbatohet vetiu, por kërkon ushtrimin e këtij instrumenti nga ana e shtetit shqiptar, mbi të njëjtën dispozitë për të cilën ka paraqitur rezervë shteti italian. Lidhur me zbatimin e këtij instrumenti, Gjykata vëren, ndër të tjera, se edhe në një eventualitet të paraqitjes së rezervës, nuk janë gjykatat ato që e zbatojnë këtë parim dhe detyra e sistemit gjyqësor është vetëm verifikimi nëse plotësohen kushtet sipas parashikimeve të neneve 490 e vijues të KPP-së. Po ashtu, referuar KPP-së, autoriteti përgjegjës që disponon për ekstradimin është ministri i Drejtësisë, referuar nenit 499 të KPP-së. Gjithashtu, ministri i Drejtësisë, në cilësinë e autoritetit qendror në marrëdhëniet juridiksionale me jashtë, sipas nenit 4 të ligjit nr. 8322, datë

2.4.1998 që ka ratifikuar Konventën për Ekstradimin, është në pozicionin e duhur për të pasur informacionin e plotë për faktet që kanë rëndësi për parimin e reciprocitetit. Në këto kushte, referuar rrethanave konkrete të rastit objekt shqyrtimi kushtetues, siç ka arsyetuar edhe Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, rezulton se parimi i reciprocitetit, si një instrument i së drejtës ndërkombëtare në fushën e bashkëpunimit gjyqësor penal, nuk mund të zbatohet nga gjykatat e zakonshme, por nga autoritetet politike kombëtare. Ky konstatim i gjykatave të zakonshme nuk përmban ndonjë element antikushtetutshmërie, ndaj nuk ka vend të cenohet nga gjykata. Në këtë kontekst, me të drejtë Kolegji Penal i ka rrëzuar si të pabazuara pretendimet e kërkuarit lidhur me zbatimin e parimit të reciprocitetit në rastin konkret.

46. Në përfundim, Gjykata çmon se pretendimet e kërkuarit lidhur me të drejtën për të mos u dëbuar janë të pabazuara, sipas arsyetimit të mësipërm të vendimit, ndaj kërkesa rrëzohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

1. Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 3.12.2025.

Shpallur më 17.2.2026.

Kryesuese: Marsida Xhaferllari,

Anëtarë: Sonila Bejtja, Fiona Papajorgji, Marjana Semini, Ilir Toska, Sandër Beci, Genti Ibrahimi, Asim Vokshi